

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/88/2015
Identifikačné číslo spisu: 8014201428
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014201428.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Ľubici Filovej v právnej veci navrhovateľky: O., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. mája 2015 č. k. 1Sd/110/2014-30, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. mája 2015 č. k. 1Sd/110/2014-30 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom z 21. mája 2015 č. k. 1Sd/110/2014-30 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 25. novembra 2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zo dňa 12. novembra 2014. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Prílohu rozhodnutia tvorí Odborný posudok o invalidite zo 12. novembra 2014.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaným návrhom, posudkovým spisom Sociálnej poisťovne pobočka Humenné, stanoviskami účastníkov konania a ostatným spisovým materiálom. Z posudkového spisu zistil, že žiadateľka o invalidný dôchodok 32 rokov pracovala v administratíve. V rokoch 2013-2014 bola tri krát dlhodobo dočasne práceneschopná pre problémy s chrbticou najmä v drierkovej a potom krčnej oblasti. Napriek konzervatívnej liečbe zlepšenie zdravotného

stavu nenastalo. Neurochirurg pre viacetážové postihnutie krčnej chrbtice operačnú liečbu neindikuje. Prognostické hľadisko na zaťaženie je značne nepriaznivé. Práca v administratíve si vyžaduje maximálnu zodpovednosť, flexibilitu, pružnosť, čo v prípade jej nepredvídaných atakov v oblasti chrbtice viackrát zhoršovalo jej výkonnosť pri nosení alebo zdvihnutí predmetov, pri otáčaní, ohýbaní, dlhodobom sedení či postoji. Pri degenerácii intervertebrálneho disku bolesť nadobúda na intenzite v priebehu niekoľkých mesiacov aj napriek konzervatívnej liečbe a rehabilitácii.

Žiadosťou o invalidný dôchodok z 12. novembra 2014 navrhovateľka žiadala dôchodok priznať od 10. októbra 2010.

Zdravotný stav žiadateľky bol posúdený posudkovými lekármi sociálneho poistenia dňa 12. novembra 2014 a 28. januára 2015 ako aj dňa 3. marca 2015, ktorí na základe predložených správ z odborných vyšetrení pre rozhodujúce zdravotné postihnutie určili 30% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Konštatovali, že stav navrhovateľky nemožno považovať za stav opodstatňujúci jej invaliditu. Navrhovateľka medicínske závery nespochybnila. Krajský súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by tieto závery vyvracala, preto podľa § 250q ods. 2 OSP rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie. Poukázala na svoj zdravotný stav, ktorý nie je stabilizovaný, o čom svedčia aj lekárske správy odborných lekárov - neurológa a ortopéda. Vyplyva z nich jej neschopnosť vykonávať dlhodobo sedavé zamestnanie v administratíve pri počítači. Očné zdravotné problémy sú korigované okuliarmi so stále sa zvyšujúcimi dioptriami do diaľky aj do blízka, čo jej spôsobuje ťažkosti pri zisťovaní a naštudovaní množstva informácií v súvislosti so zamestnaním. K odvolaniu pripojila ORL nález, kde na základe RTG vyšetrenia hrdla sa jedná o zúženie medzistavcovej štrbiny krčnej chrbtice a blokádu susedných stavcov. Rozsudok krajského súdu navrhla zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúmanom rozhodnutí. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom

nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok podľa § 70 a § 71 zákona o sociálnom poistení .

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1, 2, 3, 4, zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 5, 6, 7, 8 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nescítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Zo spisu krajského súdu a zo spisov správneho orgánu vyplýva, že navrhovateľka sa žiadosťou o invalidný dôchodok spísanou dňa 12. novembra 2014 na Sociálnej poisťovni pobočka Humenné domáhala priznania invalidného dôchodku od 10. októbra 2010.

Preskúmaným rozhodnutím zo 25. novembra 2014 číslo XXX XXX XXXX X bola žiadosť o invalidný dôchodok zamietnutá. Rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo posudkovými lekármi sociálneho poistenia zhodne určené podľa kapitoly XV. Choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel E dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia, položka 3 degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Pre toto rozhodujúce zdravotné je zákonodarcom určená 20% - 35% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkoví lekári sociálneho poistenia navrhovateľke určili 30% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľka posudkovým lekárom sociálneho poistenia preukázala, že má stredoškolské vzdelanie. Do 31. augusta 2014 pracovala ako ekonómka v Základnej škole P. a H.. Od júna 2013 sa lieči pre bolesti chrbtice. Posudkovým lekárom sociálneho poistenia predložila správy neurologických, ortopedických, gastroenterologických vyšetrení, správy z rehabilitačných vyšetrení. Ďalej predložila aj správu z vyšetrenia chrbtice magnetickou rezonanciou. V konaní o invalidný dôchodok preukázala viacetážové postihnutie krčnej a driekovej chrbtice s pokročilými degeneratívnymi zmenami. Po preliečení v objektívnom funkčnom náleze je prítomná porucha statodynamiky chrbtice, cervikobrachiálny, cervikokraniálny a lumboischialgický syndróm bez známk koreňového dráždenia, bez motorického deficitu a bez svalových atrofií.

Medzi účastníkmi bolo sporné posúdenie a určenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia. Navrhovateľka v podanom odvolaní proti rozsudku krajského súdu namieta nesprávne zistenia závažnosti zdravotného stavu.

Z obsahu spisov (posudkového spisu Sociálnej poisťovne pobočka Humenné a dávkového spisu odporkyne č. XXX XXX XXXX X) mal odvolací súd za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky posúdili posudkoví lekári sociálneho poistenia jednak Sociálnej poisťovne pobočka Humenné ako aj Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku na tieto stanoviská poukázal. Z Lekárskych správ posudkových lekárov sociálneho poistenia jednoznačne vyplýva začiatok liečby navrhovateľky u ortopéda a neurológa od novembra 2013 pre bolesti chrbtice na podklade viacetážového postihnutia krčnej a driekovej chrbtice s pokročilými degeneratívnymi zmenami. Po preliečení je prítomná porucha statodynamiky chrbtice cervikobrachiálny syndróm a cervikokraniálny syndróm bez známk koreňového dráždenia, bez motorického deficitu a bez svalových atrofií. Uvedený zdravotný stav preto bolo správne zaradené do kapitoly XV. oddiel E, písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení.

S týmto hodnotením zdravotného stavu navrhovateľky posudkovými lekármi sociálneho poistenia v Lekárskych správach z 12. novembra 2014, 28. januára 2015 a 3. marca 2015, sa odvolací súd stotožnil, preto ich jednotlivo opakovane analyzovať nebude.

V súvislosti so samotnou žiadosťou o invalidný dôchodok, ktorou navrhovateľka žiadala byť uznaná za invalidnú od 10. októbra 2010 odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že navrhovateľka predloženými správami z odborných vyšetrení právny nárok na priznanie dávky od 10. októbra 2010 neosvedčila. V čase, od ktorého žiadala invalidný dôchodok priznať pre bolesti chrbtice nebola v liečbe odborných lekárov - neurológa ani ortopéda.

Posudkovým lekárom sociálneho poistenia sama označila za termín začiatku liečby u odborných lekárov jún 2013.

Za rozhodujúcu lekársku správu, na základe ktorej možno s najväčšou pravdepodobnosťou určiť stupeň a druh zdravotných ťažkostí je správa z vyšetrenia magnetickou rezonanciou MRI vyšetrenie LS chrbtice z 18. marca 2014 a MRI vyšetrenie C chrbtice z 11. júna 2014. Z dôvodu, že správy z týchto vyšetrení a ani komplex ostatných správ nevykázal známky koreňového dráždenia, určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bolo posudkovými lekármi sociálneho poistenia určené v súlade so zákonom.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1, § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP, lebo navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporkyni náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.